

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Olgy Stránské a soudců Mgr. Jitky Zavřelové a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci žalobkyně **S. s. k., a.s.**, se sídlem x, proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5, o žalobách proti rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 6. 2013, č. j. 082658/2013/KUSK, ze dne 6. 6. 2013, č. j. 083274/2013/KUSK, ze dne 10. 6. 2013, č. j. 085035/2013/KUSK, a ze dne 11. 6. 2013, č. j. 085616/2013/KUSK,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2013, č. j. 082658/2013/KUSK, ze dne 6. 6. 2013, č. j. 083274/2013/KUSK, ze dne 10. 6. 2013, č. j. 085035/2013/KUSK, a ze dne 11. 6. 2013, č. j. 085616/2013/KUSK, se ruší a věci se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 12.000,- Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se čtyřmi žalobami podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) podanými k poštovní přepravě dne 31. 7. 2013 domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2013, č. j. 082658/2013/KUSK, ze dne 6. 6. 2013, č. j. 083274/2013/KUSK, ze dne 10. 6. 2013, č. j. 085035/2013/KUSK, a ze dne 11. 6. 2013, č. j. 085616/2013/KUSK (dále jen „napadená rozhodnutí“), kterými byla zamítnuta její odvolání proti platebním výměrům Městského úřadu Vlašim (dále jen „městský úřad“) č. 2 ze dne 17. 3. 2011, č. j. 7092/2011/VHP, č. 7 ze dne 12. 4. 2011, č. j. 9476/2011/VHP, č. 10 ze dne 4. 7. 2011, č. j. 17208/2011/VHP, a č. 12 ze dne 5. 10. 2011, č. j. 24732/2011/VHP, a tyto platební výměry byly potvrzeny. Platebními výměry městského úřadu byly žalobkyni na základě § 11

zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění zákona č. 281/2009 Sb. (dále jen „zákon o místních poplatcích“) a obecně závazné vyhlášky města Vlašimi č. 2/2010, o místních poplatcích, popř. obecně závazné vyhlášky města Vlašimi č. 4/2003, o místních poplatcích, ve znění vyhlášky č. 1/2010 (dále jen „obecní vyhlášky“) vyměřeny místní poplatky za 3 kusy provozovaných jiných technických herních zařízení na území města za období 4. čtvrtletí roku 2010 a prvních tří čtvrtletí roku 2011 zvýšené na trojnásobek, tj. na částku 45.000,- Kč v každém z uvedených čtvrtletí.

Žalobkyně shodně ve všech žalobách nejprve poukázala na to, že na základě smlouvy o prodeji podniku ze dne 26. 9. 2011 schválené věřitelským výborem i insolvenčním soudem (odkazuje na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2011, č. j. MSPH 60 INS 628/2011-B-596) na ni přešly v průběhu odvolacího řízení veškeré pohledávky společnosti S, a.s. (nyní S., a.s.), včetně nároků na vydání bezdůvodného obohacení a vrácení daňových přeplatků. I přesto žalovaný napadené rozhodnutí adresoval společnosti S., a.s., nicméně tuto skutečnost žalobkyně považuje pouze za zřejmou nesprávnost a z hlediska procesní ekonomie ji nehodlá uplatňovat. Žalobkyně však ve všech případech namítá zmatečnost a nesrozumitelnost výroku platebních výměrů městského úřadu, kterou žalovaný nijak nenapravit. Městský úřad do výroku zahrnul i pasáže, jež svou povahou měly být součástí odůvodnění, a tím zatemnil rozsah a podstatu ukládané povinnosti. Skutečnost, že „*nezaplacený místní poplatek zvýšený na trojnásobek činí celkem 45 000,- Kč*“, pouze deklaruje a tím zde chybí konstitutivní výrok o zvýšení částky místního poplatku na trojnásobek. Žalobkyně namítá, že výrok rozhodnutí by měl být naprosto určitý a přesný, neboť jen on je způsobilý nabývat právní moci a zavazovat adresáty veřejné správy. Správní orgán musí povinnost ve výroku jednoznačně identifikovat, aby byla nezaměnitelná, nemohlo dojít k jejímu opětovnému uložení a bylo ověřitelné, zda je ukládána v souladu se zákonem. Žalobkyně nesouhlasí s vypořádáním její námitky ze strany žalovaného konstatováním, že platební výměr výrok obsahuje a že jeho součástí je částka, číslo účtu a označení právního předpisu, jako jedině zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“) vyžadované náležitosti. Samozřejmou náležitostí podle ní také je, aby byl výrok určitý a srozumitelný. Žalovaný podle ní v tomto kontextu nejasnost podtrhl tím, že v prvním souvětí odůvodnění napadených rozhodnutí uvedl, že prvoinstančním rozhodnutím byl zvýšen platební výměr na trojnásobek.

Druhým a klíčovým žalobním bodem žalobkyně namítla, že sankční navýšení místního poplatku není v napadených rozhodnutích dostatečně odůvodněno. Závěr žalovaného, že podrobnější odůvodnění této otázky zákon nevyžaduje, považuje za nedůstojný krajské úrovni veřejné správy, obzvláště když sama detailně zdůvodnila, proč nemohla poplatek ve stanovené lhůtě uhradit, a míru zvýšení zpochybnila. Pokud přitom má zvýšení místního poplatku podle § 11 odst. 4 zákona o místních poplatcích nahrazovat penále, úroky a pokuty, není podle žalobkyně ospravedlnitelné rozhodnout o zvýšení v maximální míře již po uplynutí tří měsíců. Žalobkyně v této souvislosti poukazuje na to, že právní řád umožňuje se proti místnímu poplatku bránit opravným prostředkem, podle plošné a dlouhodobé praxe správních orgánů však právní obrana přichází do úvahy jen proti skutečně vydaným platebním výměrům, k jejichž vydání přitom dojde jen za předpokladu prodlení s úhradou poplatku. To však vytváří začarovaný kruh a podle žalobkyně není za takových okolností zvýšení místního poplatku spravedlivé. Žalobkyně se nijak nesnažila vydání platebního výměru oddálit, naopak usilovala o jeho vydání co nejdříve, aby na jeho základu mohla právní cestou zpochybnit své postavení poplatníka. Toto přitom právní předchůdkyně žalobkyně správci poplatku oznámila již předem a současně také vyměřený poplatek uhradila ihned po vydání dodatečných platebních výměrů, třebaže podaná odvolání měla odkladný účinek. Žalobkyně namítá, že daňový subjekt nelze trestat sankčním navýšením místního

poplatku jenom proto, že se snažil jedinou možnou cestou získat právní titul k uplatnění opravných prostředků. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je podle žalobkyně zřejmé, že žalovaný zkoumal pouze to, zda nebyly překročeny meze správního uvážení, tj. zákonnost sankčního navýšení, vůbec se však nezabýval správností výše poplatku. Podle žalobkyně je však nezbytné odůvodnit nejen samotné přistoupení k navýšení (využití této pravomoci), ale v rámci správní úvahy je třeba odůvodnit i konkretizovanou míru zvýšení, zejména jestliže správní orgán přistoupí k maximálnímu možnému navýšení. Z řady ustanovení daňového řádu, např. 112 odst. 1 písm. d) či z § 114 odst. 2, totiž vyplývá, že odvolací orgán přezkoumává i věcnou správnost rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření v první řadě připustil, že si je vědom zřejmé chyby v psaní při identifikaci adresáta rozhodnutí a že v tomto směru přistoupí k vydání opravného rozhodnutí podle § 104 daňového řádu. K prvnímu žalobnímu bodu odkázal na § 102 daňového řádu a (bez konkretizace) na odborné komentáře, podle nichž je základní náležitostí výroku rozhodnutí částka, která má být zaplacená. V tomto směru výrok platebních výměrů obsahoval co nejvíce skutečností, aby jím byl příjemce rozhodnutí informován o své nesplněné povinnosti co nejpřesněji. Žalovaný také upozornil na to, že místnímu poplatku nepředchází nalézací řízení, a poplatník je povinen si poplatek sám vypočítat a zaplatit. Pokud tedy městský úřad v případě jeho nezaplacení poplatek vyměřil, sděloval právnímu předchůdci žalobkyně povinnost předem jemu známou.

K druhému žalobnímu bodu žalobce ocitoval důvodovou zprávu k zákonu č. 300/2011 Sb., která odkazovala na potřebnost obecní regulace též segmentu jiných technických herních zařízení, neboť především obce nejtěživěji pociťují celospolečenská rizika spjatá s provozováním loterií a jiných podobných her. Poté konstatoval, že se s odůvodněním navýšení řádné v napadeném rozhodnutí vypořádal a uvedl, že ustanovení § 11 zákona o místních poplatcích stanoví pro zvýšení poplatku jen dvě podmínky, a to nezaplacení včas nebo nesprávnou výši poplatku. Pokud tedy správní orgán popsal, kdy, z jakého důvodu a s jakou splatností nastala poplatková povinnost, a konstatoval nespornou skutečnost, že žalobkyně poplatek nezaplatila, pak se s odůvodněním zvýšení poplatku v zákonném rozsahu vypořádal beze zbytku. Pokud žalobkyně namítala neústavnost právního předpisu umožňujícího vybírání místních poplatků, pak měla možnost před splatností poplatku požádat správce poplatku o posečkáni s jejich splatností podle § 156 odst. 1 písm. e) daňového řádu. Dalším možným řešením bylo včasné zaplacení poplatku ve výši nepatrně odlišné, kdy by zvýšení podléhala pouze ona nepatrná část, avšak správce poplatku by byl nucen vydat rozhodnutí. Postup, který žalobkyně zvolila a který měl za následek zvýšení celého poplatku, tak nelze přičítat k tíži žalovaného.

V replice se žalobkyně ohradila proti tomu, že žalovaný ve shrnutí dosavadního průběhu řízení pominul skutečnost, že to byla ona, kdo svým podáním ze dne 1. 10. 2010 městský úřad informovala o jí provozovaných technických herních zařízeních na území města a o tom, že usiluje o vydání platebních výměrů. K věci pak žalobkyně namítla, že se žalovaný mýlí s podstatou prvního žalobního bodu, kterým byla především námitka absence konstitutivního výroku o zvýšení místního poplatku. Pokud správce poplatku sděluje povinnost poplatníku předem známou, neplatí to právě pro sankční navýšení poplatku dle § 11 zákona o místních poplatcích. Formulace platebních výměrů však vychází z toho, že zvýšení je skutečností již dopředu danou a správní orgán ji pouze „sděluje“. Vyjádření podle ní také nijak nevyvrátilo namítanou zmatečnost výroku, způsobenou tím, že obsahuje i skutečnosti náležející do odůvodnění. Žalobkyně také nechápe účel citace důvodové zprávy k novele zákona o místních poplatcích, která řeší zcela odlišnou problematiku, a považuje ji opět za zmatečnou. Dále žalobkyně k druhému žalobnímu bodu upozornila, že vysvětlení předkládané

žalovaným v napadených rozhodnutích absentuje, a navíc stále neodůvodňuje konkrétní míru navýšení. Kromě toho je mylné, protože podmínka navýšení místního poplatku je jen jedna, a to prodlení s úhradou, buďto celé částky, nebo její části. Nesprávné je podle žalobkyně i doporučení, že měla žalobkyně požádat o posečkání s placením, protože pro námitku rozporu aplikovaného zákona s ústavním pořádkem žalobkyně potřebovala dosáhnout vydání platebního výměru. Alternativnímu doporučení pak žalobkyně nerozumí, protože jednak by u částky v prodlení bylo přistoupeno také k navýšení poplatku a jednak v případě úspěchu jejího právního názoru by žalobkyně nezískala uhrazenou částku zpět, protože podle zákona o Ústavním soudu po zrušení zákona zůstávají dříve vykonatelná rozhodnutí v platnosti i nadále s jedinou výjimkou rozhodnutí, jimž se adresát bránil. Takový postup žalobkyně by také byl s ohledem na svou nekonzistentnost a nevěrohodnost před správními orgány stěží obhajitelný.

Soud také vyzval účastníky řízení, aby se vyjádřili, zda ve věci požadují nařídít jednání. Žalobkyně s rozhodnutím věci bez nařízení jednání souhlasila, žalovaný se v poskytnuté lhůtě k této otázce nevyjádřil. Soud proto o žalobě rozhodoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání.

Mezi účastníky není v řízení před soudem žádného sporu o tom, zda, kdy a v jakém rozsahu žalobkyni (resp. jejímu právnímu předchůdci) vznikla poplatková povinnost za jí provozovaná jiná technická zařízení. Jediná sporná otázka (vedle srozumitelnosti platebních výměrů) spočívá v tom, zda bylo namíste navýšení této poplatkové povinnosti na trojnásobek a zda byly odpovídajícím způsobem vypořádány s tím spjaté odvolací námitky žalobkyně.

Ze správních spisů soud v této souvislosti především zjistil, že jejich součástí není žalobkyni opakovaně zmíněné podání ze dne 1. 10. 2010, jímž měla sama oznámit počet jí provozovaných zařízení, podléhajících místnímu poplatku a současně městský úřad vyzvat k vydání platebních výměrů s tím, že žalobkyně hodlá rozporovat ústavnost právního předpisu, o něž se vybírání místního poplatku opírá. Správní spisy obsahují jen sdělení Ministerstva financí o počtu a umístění povolených technických herních zařízení na území města, které bylo městskému úřadu doručeno dne 26. 10. 2010. Pokud jde o platební výměry č. 2, 7, 10 a 12, jejich výroky jsou formulovány (až na identifikaci období, za něž je poplatek vyměřován, datum jeho splatnosti a označení rozhodné obecní vyhlášky) zcela shodně. Výroky mají následnou podobu (podtržení doplněno soudem; příkladmo citován platební výměr č. 2):

*„Městský úřad Vlašim, kancelář vedení úřadu, správce místního poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení podle ustanovení § 11, odst. 1, zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a obecně závazné vyhlášky města Vlašimi o místních poplatcích č. 4/2003, ve znění pozdějších změn a doplňků, a v souladu se zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, rozhodl vyměřit poplatníkovi, společnosti **S. a.s., x**, nezaplacený místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené na území města Vlašimi, stanovený obecně závaznou vyhláškou Města Vlašimi o místních poplatcích č. 4/2003, ve znění obecně závazné vyhlášky č. 8/2005, 2/2009 a 1/2010, čl. 22. Předmětem tohoto místního poplatku je podle čl. 22, odst. 1, písm. b) této vyhlášky technické herní zařízení (dále jen THZ) povolené na území města Vlašimi Vaší společnosti, tj. konkrétně **2 ks THZ** povolených Ministerstvem financí ČR V provozovně „**B. H.**“ v **Domašíně čp. x a 1 ks THZ** povoleného Ministerstvem financí ČR v provozovně „**ČS B.**“ v **ulici x**. Místní poplatek činí podle této vyhlášky o místních poplatcích platné a účinné ke dni 31. 12. 2010, kdy byl vámi nezaplacený poplatek splatný, 5.000,- Kč za jedno povolené THZ. Tento poplatek ve výši 5000,- Kč byl podle této vyhlášky splatný ke dni 31.12.2010, neboť sazba a splatnost místního poplatku za výherní hrací přístroje se neměnila*

a zůstala v platnosti i pro THZ. Nezaplacený místní poplatek za 2 ks THZ povolených Ministerstvem financí ČR v provozovně „B. H.“ v Domašíně čp. x a za 1 ks THZ povoleného Ministerstvem financí ČR v provozovně „ČS B.“ v ulici x ve Vlašimi, za období od 1.10.2010 do 31.12.2010, zvýšený na trojnásobek z důvodu jeho nezaplacení včas a v dané výši, činí celkem 45.000,-Kč, slovy: Čtyřicetpětisíkorunčeských. Poplatníkem je provozovatel technického herního zařízení povoleného Ministerstvem financí ČR ve smyslu čl. 22, odst. 1, písm. b) vyhlášky č. 1/2010 – společnost S. a.s., x,x.

Tuto celkovou částku 45.000,- Kč zaplatí výše uvedený poplatník na účet města Vlašimi číslo účtu: 19-0320084389/0800, který je vedený u pobočky banky České spořitelna a.s., variabilní symbol: 0776, a to do 15 dnů ode dne právní moci tohoto platebního výměru.

Proti platebním výměrům se právní předchůdce žalobkyně odvolal a v odvolání argumentoval shodně jako v prvním žalobním bodu, dále zpochybňoval podřazení jím provozovaných zařízení mezi jiná technická herní zařízení podléhající místnímu poplatku, upozornil na neústavnost novely zákona o místních poplatcích provedené zákonem č. 183/2010 Sb., do nějž byla novela vtělena jako tzv. přílepek, v případě nové obecní vyhlášky brojil proti krátké legisvakanci lhůt a konečně upozornil na to, že městskému úřadu sám dobrovolně dne 1. 10. 2010 předložil potřebné údaje pro vyměření poplatku a avizoval svůj další postup nezbytný pro získání přístupu k soudu, takže zde nebyly důvody, proč přistoupit k sankčnímu navýšení místního poplatku na trojnásobek. Navíc upozornil na nutnost takové navýšení přesně odůvodnit, nemá-li dojít ke zneužití správního uvážení.

Žalovaný však ve všech případech odvolání zamítnul s odůvodněním, že výrok platebních výměrů obsahuje označení aplikovaného právního předpisu, částku a číslo účtu a jiné náležitosti daňový řád nevyžaduje. Pokud jde o sankční navýšení, odůvodnění buď konstatuje, že zákon o místních poplatcích je v ustanovení § 11 odst. 3 poměrně stručný, stanovuje pouze oprávnění zvýšit neodvedené poplatky na trojnásobek a je tedy na uvážení správce daně jaká slova použije (napadené rozhodnutí ze dne 5. 6. 2013), nebo jen odkazuje na větu v odůvodnění platebních výměrů, podle které „důvod navýšení na trojnásobek původně vyhláškou stanoveného místního poplatku spočívá v tom, že smyslem tohoto navýšení je postih za včas nezaplacený místní poplatek“ (zbylá tři napadená rozhodnutí). Napadená rozhodnutí byla doručena žalobkyni ve dnech 13., 14. a 19. 6. 2013.

Soud poté, co ověřil, že žaloby jsou včasné a že jsou splněny i další podmínky řízení, se žalobami zabýval věcně a dospěl k závěru, že jsou důvodné.

Důvodný však není první žalobní bod. Je třeba připustit, že výroková část platebních výměrů je pojata velmi netradičně a skutečně obsahuje v převážné části text, který patří do odůvodnění platebního výměru. To však samo o sobě nemůže způsobit nezákonnost napadených rozhodnutí, zejména pokud do jejich výrokové části byly převzaty pouze klíčové body platebních výměrů, tj. údaj o vyměřovacím období, celkové částce vyměřeného poplatku, o tom, že se jedná o poplatek zvýšený na trojnásobek a o tom, o jaká ustanovení právních předpisů se vyměření poplatku opírá (v tomto směru vynechané slovo v první větě odůvodnění nemá na výrokovou část dopad). Podle přesvědčení soudu však ob stojí i výroková část platebních výměrů jako taková. K tomu, aby se stalo vyměření místního poplatku nezákonným v důsledku samotných formálních nedostatků textace výrokové části, resp. platební výměry nicotnými, by musela výroková část být objektivně nesrozumitelná, např. by v ní musel postrádat některý z nezbytných prvků (výše vyměřované částky), nebo by text jako takový nedával smysl. K tomu však v daném případě nedochází. Výroková část je pro svou obsáhlou na první pohled sice nepřehledná, při pozorném čtení však bez jakýchkoliv pochybností stanoví poplatkovou povinnost žalobkyni naprosto jednoznačným způsobem.

Žalobkyně přitom nemá pravdu ani v tom, že by výrok platebních výměrů byl pouhou deklarací a nikoliv konstitutivním výrokem. Jednak z obecného hlediska nelze přeceňovat jazykový výklad výroků. Při přísném hodnocení by neobstály ani zcela běžné výroky soudních rozhodnutí. Je například obecně akceptováno, že výroky soudu přiznávající právo na náhradu nákladů řízení mají konstitutivní povahu, přesto běžně užívaná formulace nákladových výroků (srov. výrok II tohoto rozsudku) pouze takovou povinnost konstatuje. Přesnější jazyková formulace užitím slovního spojení „se ukládá povinnost“ je sice vhodnější, ale její absence není způsobila založit nezákonnost výroku jako takového. Vedle toho ovšem žalobkyně také účelově přehlíží, že výroková část platebních výměrů ve skutečnosti jazykové vyjádření konstitutivní povahy platebních výměrů obsahuje, a to ve svém samotném úvodu, tak jak to soud shora vyznačil podtržením relevantních slovních spojení, tj. slovy „*městský úřad rozhodl vyměřit poplatníkovi místní poplatek zvýšený na trojnásobek...*“ První žalobní bod je tedy nedůvodný. Jinak je tomu ovšem v případě druhého žalobního bodu.

Podle § 114 odst. 3 daňového řádu, vyjdou-li při přezkoumávání najevo nesprávnosti nebo nezákonnosti odvolatelem neuplatněné, které však mohou mít vliv na výrok rozhodnutí o odvolání, odvolací orgán je prověří.

Podle § 116 odst. 2 daňového řádu musí být v odůvodnění rozhodnutí o odvolání vypořádány všechny důvody, v nichž odvolatel spatřuje nesprávnosti nebo nezákonnosti napadeného rozhodnutí.

Podle § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích, nebudou-li poplatky zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, vyměří obec poplatek platebním výměrem. Včas nezaplacené (neodvedené) poplatky nebo jejich nezaplacenou (neodvedenou) část může obec zvýšit až na trojnásobek. Vyměřené poplatky se zaokrouhlují na celé koruny nahoru.

Interpretací ustanovení § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích se zabýval Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) v rozsudku ze dne 15. 5. 2014, č. j. 9 Afs 83/2013-22, který konstatoval: „*[19] Navýšení včas nezaplacené části poplatků je skutečně věcí volného uvážení správního orgánu. S krajským soudem lze plně souhlasit, že užití volného uvážení neznamena ani libovůli správního orgánu, ani oprávnění rezignovat na řádné odůvodnění rozhodnutí. Správní orgán je naopak i v těchto případech omezen zákazem libovůle, příkazem rozhodovat v obdobných věcech obdobně a ve stejných věcech stejně (různost rozhodování ve stejných či obdobných věcech může být právě projevem ústavně reprobované libovůle), tj. zejména principem rovnosti, zákazem diskriminace, jakož i povinností výslovně uvést, jaká kritéria v rámci své úvahy použil.*

[20] Jakkoliv zákon o místních poplatcích neobsahuje žádná kritéria, která by správní orgán byl povinen při své úvaze o navýšení poplatku zohlednit, nezbavuje tato skutečnost správní orgán povinnosti řádně odůvodnit, proč k navýšení přistoupil, včetně důvodů, které ho vedly ke stanovení výsledné částky. (...)

[27] (...) Jednou ze základních povinností správce poplatku je šetřit práva a právem chráněné zájmy poplatníků (§ 5 daňového řádu). Mezi tyto chráněné zájmy patří též ochrana vlastnictví a ochrana důvěry jednotlivce v právo (součást principu právního státu), tedy ústavně chráněné hodnoty. Stejně tak tato práva musí brát v úvahu i soudy, neboť dle čl. 4 Ústavy jsou základní práva a svobody pod ochranou soudní moci. V demokratickém právním státě nemůže být zájem na vybrání co možná nejvyššího poplatku samoučelný, ale musí v konečném důsledku respektovat základní ústavní příkazy. Ve věci žalobkyně tedy bylo na místě, aby správce poplatku zohlednil konkrétní skutkové a právní okolnosti jejího příběhu a tyto úvahy promítl do odůvodnění navýšení poplatku, případně od tohoto navýšení upustil.“

Krajský soud v Praze tento názor NSS plně sdílí. Žalobkyně v odvolacích námitkách předestřela zcela konkrétní důvody, pro něž se domnívá, že navýšení místního poplatku na trojnásobek neodpovídá specifikům jejího případu, žalovaný tedy byl v případě zamítnutí jejího odvolání s ohledem na ustanovení § 116 odst. 2 daňového řádu povinen vysvětlit, proč žalobkyni (jejím právním předchůdcem) uváděné skutečnosti nepovažuje za relevantní a současně přezkoumat správní uvážení městského úřadu a vysvětlit, proč argumenty žalobkyně nevyvracejí správnost a přiměřenost navýšení místního poplatku právě na úroveň trojnásobku. Pokud by naopak žalovaný nebyl schopen odůvodnit přiměřenost a vhodnost trojnásobného navýšení místního poplatku s ohledem na skutkové okolnosti žalobkyně, bylo namísto odvolání alespoň zčásti vyhovět.

Soud však musí konstatovat, že z odůvodnění napadených rozhodnutí nelze úvahy, jimiž se v případě této odvolací námitky žalovaný řídil, nalézt. V případě napadeného rozhodnutí ze dne 5. 6. 2013 se žalovaný nepokrytě své povinnosti přezkoumat zákonnost i správnost platebního výměru (srov. § 114 odst. 3 daňového řádu) vzdal, neboť jinými slovy konstatoval, že je mu jedno, jaká slova městský úřad použije pro odůvodnění konkrétního rozsahu navýšení místního poplatku, jejich obsahem se žalovaný zabývat nehodlá. V případě zbylých tří napadených rozhodnutí pak žalovaný tuto odvolací námitku ponechal zcela bez odpovědi, neboť se vyjádřil pouze k tomu, zda tu byly důvody pro navýšení místního poplatku, ke konkrétnímu zvolenému rozsahu jeho navýšení se však žádným způsobem nevyjádřil. Všechna napadená rozhodnutí jsou tak v této otázce nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů.

Skutečností, že se žalovaný ani městský úřad důvody vznášenými žalobkyní pro nižší rozsah navýšení místního poplatku (popř. pro úplné upuštění od jeho navýšení) vůbec nezabývaly, pak nasvědčuje i neúplnost správního spisu. Žalobkyně nejpozději v odvolání upozorňovala na skutečnost, že se ke své poplatkové povinnosti aktivně přihlásila ještě před splatností místních poplatků a současně městský úřad upozornila na okolnosti, pro něž by neměl přistupovat k vyměření, popř. alespoň k navýšení místního poplatku na trojnásobek. Takové podání si však nepochybně žádá, aby bylo založeno též do správního spisu, neboť je (spolu např. s listinami dokládajícími uhrazení místního poplatku obratem na základě dosud nepravomocných platebních výměrů) pro správní uvážení městského úřadu, potažmo žalovaného s ohledem na námitky žalobkyně podstatné. Protože odpovídající písemnosti nejsou součástí správního spisu (a z vyjádření žalované se ani nejeví, že by tvrzení žalobkyně nebyla pravdivá), je namísto závěr soudu, že také skutkový stav, z něž napadená rozhodnutí vycházejí, vyžaduje zásadní doplnění.

Nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu spočívající v nedostatku důvodu rozhodnutí, stejně jako zásadní nedostatečnost skutkového stavu zachyceného ve správním spisu představují natolik závažné vady řízení, které bez dalšího musí vést ke zrušení takového rozhodnutí. Proto soud postupoval podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a napadená rozhodnutí bez jednání zrušil. V dalším řízení bude na žalovaném, aby se (po doplnění spisu o listiny potvrzující či vyvracející relevantní tvrzení žalobkyně) konkrétně zabýval přiměřeností správní úvahy městského úřadu o potřebě navýšení místního poplatku právě na trojnásobek, resp. při její neexistenci ji nahradil řádně odůvodněnou úvahou vlastní.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný v řízení úspěšný nebyl, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalobkyně byla naproti tomu plně úspěšná, neboť napadená rozhodnutí soud zrušil. Náleží jí proto náhrada nákladů řízení ve výši 12.000,- Kč odpovídající výši soudních poplatků za podané žaloby.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 11. listopadu 2015

Olga Štránská, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Božena Kouřimová